

Izhaja ob 4 zjutraj.

Stane mesečno 10— Din
za inozemstvo 20—

Oglasi po tarifu.

Uredništvo:

Miklošičeva cesta št. 16/L
Telefon št. 72.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko.

Upravištvo:

Ljubljana, Prošernova
ul. št. 54. Telef. št. 36.

Podružnice:

Maribor, Barvarska ulica
št. 1. Tel. št. 22.
Celje, Aleksandr. cesta.

Račun pri pošt. čekov.
zavodu št. 11.842.

Ljubljana, 8. avgusta.

V klerikalni stranki je nastal razkol. O zgodovini tega dogodka govorimo na drugem mestu. Izgleda, da si stojita nasproti dve nepomirljivo sovražni struji: konservativnejša, ki je nadvladala v vodstvu in v strankinih gospodarskih podjetjih, ter Gosarjeva krščansko-boljševska grupa. Obe struji si napovedujeta boj na nož.

Razcep v klerikalni stranki je s političnega in moralnega stališča večinoma interesanten pojav. Predvsem pomenja ta razkol krah one dvojne in trojne politične morale, ki jo je pri nas z nedošečno virtuoznostjo in nezalizo brezvestnostjo gojila in še goji klerikalna stranka. Za vsak stan poseben program, za vsak interes posebna načela, za vsak sloj poseben list — to je morala SLS, ki je nosila v sebi kal gnilobe.

Tudi v politiki se nepoštenost maščuje in demagogija ter prevara nista še nikdar dosegli trajnih dobrih uspehov. Nepopravljiva škoda pa je prizadejana vsem tistim, ki so objekt take politične morale, oškodovani so najvišji narodni in državni interesi, preko katerih prežirljivo koraka klerikalna stranka, da zadosti svojim partizanskim ambicijam.

Razkol v SLS ni toliko načelnega kakor taktičnega značaja. Klerikalci ostane klerikalci in naj se obleče v ovrho kožo ali pa v voljje kozuh. Takozvani krščanski boljševiki so si bili izmislili velikopotezno spekulacijo na glasove nekdanjih pripadnikov komunistične stranke. Ti siromaki, ki so jih voditelji neslavnega spomina tako ljuto prevarili, so danes v očeh mnogih strank «blago brez gospodarja». Prišel se je naravnost ostuden boj nanje. Nekdo pa ne zna lova na dušo uprizorjati tako spretno, kakor klerikalizem in poskusi ala predlog gg. Deržiča in Brandnerja za ukinitve zakona v zaščito države, so naravnost šušmarske malenkosti napram velikopoteznim metodam Novočasarjev. Spor v SLS je nastal očitno v glavnem iz tega razloga, ker oficijelno vodstvo ni hotelo več nositi rizik za vratolomne taktične drznosti Gosarjevcev.

V stranki, ki je po svojem bistvu konservativna, se je namreč pojavil vedno hušji odpor proti krščanskim boljševikom. Odkar se je dr. Šusteršič zopet oglašil, naraščala med klerikalci struja, ki si želi starega poveljnika nazaj. češ, on edini je sposoben, da reši SLS iz opasne zagate, v katero jo je spravila zgrešena politika novih voditeljev. Klerikalizem je povsodi oportunističen. Grize ga, da je tekem zadnjega leta izgubil v državi ugled in moč in da se je v parlamentu diskvalificiral kot politični faktor in zaveznik. Stari klerikalni borci, vajeni biti «gospodje», iščejo potov in sredstev, da zavzame SLS zopet neodločujočo pozicijo v upravi in politiki države. Tako se taktične razlike poglobljajo v ostra nasprotstva.

Posledice razkola v SLS se morajo pokazati tudi v beograjski politiki stranke. Skupno delo poslancev v klerikalnem klubu je ogroženo. Gotovo se bo SLS trudila, da razdora ne pokaže odkrito tudi v parlamentu in napram vladi — toda ravnatoko gotovo je, da je moč njenega parlamentarnega zastopstva oslabljena, avtoriteta njenih voditeljev, ki je itak že silno padla, v koreninah spodkopana. Trzikošna usoda grozi nasledniku dr. Šusteršiča posl. Korošcu. Mož je v zadnjem času igral na vsako piščalko v stranki ter sedel enkrat na enem, drugič zopet na drugem stolu. V Savinjski dolini je bil veleagrarec, v Trbovljah oberkomunist. Sedaj se stoli odmikajo in med njimi vabi dr. Korošca — prazen prostor.

V klerikalnih krogih se zadnje dni govori, da se morda še tekem avgusta vrne dr. Šusteršič. Koincidenca razkola s povratkom nekdanjega voditelja je čudovita. Morda stojimo šele na začetku razvoja, ki bo popeljal SLS na nova poto. Klerikalizem se pretvarja v tisoč oblikah, ko zasleduje svoje cilje. Ti cilji pa so vedno enaki in vedno pogubni za ljudstvo in narod.

ZBIRANJE MADŽARSKIH ČET NA NAŠI MEJLI.

Beograd, 8. avgusta. (Izv.) Iz Osije-ke javljajo, da zbirajo Madžari zadnje dni močne čete ob naši meji, po največ v bližini Murske Sobotne in Subotice.

POSLANEC KRISTAN ODLOŽI MANDAT.

Beograd, 8. avgusta. (Izv.) Iz Beograda javljajo, da namerava poslanec Ethin Kristan odložiti svoj poslanski mandat, ter se jeseni podati v Ameriko.

Slovenija dobi 26 poslancev

PRIPRAVLJALNA DELA DRŽAVNEGA VOLILNEGA ODBORA. — VOLILNI OKRAJI.

Beograd, 8. avgusta. (Izv.) Na svoji današnji seji je plenum državnega odbora na temelju zakona o volitvi poslancev za narodno skupščino in na podlagi narodne statistike sklenil, da se ima voliti v

mariborskem volilnem okrožju, ki obsega sodna okrožja Maribor in Celje ter šteje po statistiki iz leta 1910. 596.345 prebivalcev, 15 poslancev;

v ljubljanskem volilnem okrožju, ki obsega sodni okrožji Ljubljano in Novo mesto s 421.791 prebivalci pa 10 poslancev.

Mesto Ljubljana s Spodnjo Šiško, ki šteje 63.000 prebivalcev, voli za sebe enega poslance.

Za mariborsko volilno okrožje je državni odbor določil sledeče volilne okraje:

- 1.) Brežice; sodni okraj Brežice in Sovnica; 2.) Konjice; 3.) Ljutomer; 4.) Maribor, levi breg; 5.) mesto Maribor, sodni okraj Maribor, levi breg, in sodni okraj Sv. Lenart; Maribor, desni breg, in sodni okraj Maribor, desni breg, ter sodni okraj Slovenska Bistrica; 6.) Mozirje (sodni okraj Gornji grad); 7.) Murska Sobotna (sodni okraj Murska Sobotna); 8.) Dolnja Lendava (sodni okraj Dolnja Lendava); 9.) Prevalje; 10.) Ptuj (mesto Ptuj in sodni okraj Ptuj); 11.) Slovenjgradec; 12.) Celje (mesto Celje, sodna okraja Celje in Vranksko); 13.) Laško; 14.) Ormož; 15.) Šmarje.

V ljubljanskem volilnem okrožju tvorijo volilne okraje sedanja okrajna glavarstva.

Politična situacija

VPRAŠANJE NOTRANJEGA MINISTRA REŠENO. — RADIKALCI NE ZAHTEVAJO PODTAJNIKA. — PAŠIČEVO POTOVANJE NA BLEDO.

Beograd, 8. avgusta. (Izv.) Danes dopoldne je posetil minister Pribičević predsednika demokratskega kluba Davidovića ter mu poročal o referatu ministrskega predsednika Pašiča na večerajšnji seji vlade o vprašanju ministra notranjih del. Popoldne je minister Pribičević posetil g. Pašiča, ki mu je izjavil, da sprejme kandidaturu Koste Timotijevića za notranjega ministra in zasedaj odstopi od zahteve državnega podtajnika v ministrstvu notranjih del. To vprašanje naj se razpravlja še le povodom jesenskega zasedanja parlamenta v klubih vladnih strank.

Pašič je dalje sporočil ministru Pribičeviću, da odpotuje jutri k kralju na Bled ter vzame s seboj ukaz, s katerim se postavlja g. Timotijević za ministra notranjih del, da ga predloži kralju v podpis.

Beograd, 8. avgusta. (Izv.) Jutri zjutraj odpotuje na Bled ministrski predsednik Pašič, ki spremlja kralja v Marianski Lazne na Češkem. Pred svojim odhodom bo kralj podpisal ukaz, s katerim izroča za čas svoje odsotnosti kraljevske oblasti v roke vlade.

Minister Marko Trifković se je odpravil na dopust ter javil, da ne bo mogel zastopati ministrskega predsednika Pašiča za čas njegove odsotnosti. V političnih krogih se zato zatrjuje, da bo predsednika vlade zastopal vojni minister general Vasić, ker so skoro vsi drugi ministri odsotni.

DAVIDOVIĆ OBOLEL.

Beograd, 8. avgusta. (Izv.) Šef demokratske stranke g. Davidović je danes obolel in je moral radi povišane temperature ostati ves dan doma.

Ministri na sokolskem zletu

Beograd, 8. avgusta. (Izv.) Vlada bosta zastopala na sokolskem zletu oficijelno ministra Svetozar Pribičević in dr. Laza Marković. Poleg njih pa se bo udeležilo zleta še več drugih ministrov, ki pridejo deloma nalašč za to v Ljubljano, deloma se nahajajo v naših letoviščih. Dosedaj je gotovo, da bodo zletu prisostvovali ministri doktor Žerjav, Pucelj in Vukičević.

Ministra Ninčić in Pucelj na Bledu

Bled, 8. avgusta. (Izv.) Minister poljoprivrede gosp. Pucelj je dospel nočoj na Bled. Zunanji minister dr. Ninčić ostane na Bledu še par dni. Sinoči je bil zopet sprejet od kralja v daljši avdienci, po kateri sta se kralj in dr. Ninčić peljala s čolnom na jezero, kjer sta sama veslala. Dr. Ninčić se mudi na Bledu predvsem iz zasebnih razlogov, da si odpočije, ne pa uradno.

KRALJEVIĆ GROGJE.

Beograd, 8. avgusta. (Izv.) Včeraj dopoldne se je kraljević Gjorgje v civilni obleki zglasil pri ministrskem predsedniku Pašiču in urgiral rešitev svojih zahtev. Pašič mu je odgovoril, da je vlada ureditev njegove apanaže in drugih stvari že poverila ministru Trifkoviću. Kraljević se je zadovoljil z odgovorom in je ob 11-30 posetil nato ministra Trifkovića, s katerim ee je dolgo razgovarjal.

NOVI KOMANDANTI

Beograd, 8. avgusta. (Izv.) Vojno ministristvo je predložilo kralju v podpis ukaz, s katerim se imenuje general Panta Grujić za komandanta v Beogradu, admiral Prica pa za komandanta v Boki Kotorski.

SPAHOV PORAZ V BIHAČU.

Sarajevo, 8. avgusta. (Izv.) Včeraj je doživela dr. Spahova skupina v Bihaču velik poraz. Dr. Spaho in Hrasnica na napovedani shod sploh nista prišla, naka je imel Maglajić veličastno zborovanje. Zborovalci so razpregli konje in nosili Maglajića na rokah.

NOVA BANČNA AFERA V ITALIJI.

Rim, 8. avgusta. (Izv.) «Mondo» poroča, da je bila te dni «Banca di Napoli» ogoljufana s pomočjo falzificiranih podpisov za ogromno vsoto več milijonov lir. Goljufi so zaprli njegovega imena pa ne izdajo, ker je znan maznat.

Fašistovska pustošenja v Italiji

VLADNE ODREDBE. — PAPEŽEVA MIROVNA ENCIKLIKA. — ARERTIRANE MNOŽICE. — DELNO POMIRJENJE.

Rim, 8. avgusta. (Izv.) Včeraj je ministrski svet prepovedal za mesta v Gornji Italiji, nad katerimi je proglašeno obsedno stanje, promet z zasebnimi avtomobili in je uredil varnostno službo na mejah vseh provinc. Izvršile so se priprave za splošno razorožitev in za konfiskacijo bomb in municije. Vlada je dalje uredila vprašanje odstopivših občinskih uprav, po vseh mestih se prektefi pogajajo s strankami za mir. V Genovi, Milanu, Parizu, Anconi in Livornu vrši upravne dolžnosti vojaštvo.

Papež Pij XI. je izdal obširno encikliko za pomirjenje duhov.

Nemiri so nekoliko ponehali; tudi v Genovi in Milanu se je vzpostavilo delo, stavke socijalistov je takorekoč konec. Od nedelje dalje je bila ustreljena samo ena oseba, neki stavec lista «Sole» v Milanu, katerega je ustrelil neki 20leten fašist. V Milanu je zaprtih 600 oseb, ki so se udeležile zadnjih nemirov. Snoči je umrla osma oseba, ki je zadobila pri na-

skoku na zgradbo «Avantija» težke poškodbe. V Genovi so komunisti ustrelili v soboto fašista Casadel, radi česar so fašisti porušili delavsko zbornico, sedež sindikalne unije in društvene lokale železničarjev. Isti večer so razbili tudi stroje tiskarne lista «Lavoro».

Tudi v Brescu so fašisti porušili delavsko zbornico, mesto Parma je brez vode, ker so fašisti poškodovali vodovodne naprave. Po sklepu stavke se je položaj v Italiji vsaj nekoliko umiril. 46 južno italijanskih in srednjeitalijanskih provinc je popolnoma mirnih.

Fašisti v Bolcanu.

Dunaj, 8. avgusta. (Izv.) Iz Bolcana poročajo, da je več sto fašistov, ki se prišli z juga, priredilo obhod po mestu ter da so zahtevali, da se na vseh javnih poslopih razobe italijanska trobojnica. Pri več gostilnicah so nemške napise is trolske grbe odstranili. Nihče se ni protivil fašistom.

Ostra debata o Nemčiji na londonskem sestanku

NASPROTJA MED ANGLIJO IN FRANCIJO. — PESIMISTIČNI IN OPTIMISTIČNI IZGLEDI.

London, 7. avgusta. (Izv.) Sinoči sta dospela Poincaré in Schanzer. Danes dopoldne se je najprej vršil dolg razgovor Poincaréja in Lloyd Georgea, nato pa prva seja konference. Popoldne se je konference znova sestala. O rezultatih se čuva stroga tajnost, čuje se, da potekajo razgovori ugodno. Zvečer se je sestala posebna komisija strokovnjakov.

Pariz, 8. avgusta. (Izv.) Na obeh večerajšnjih sejah pri otvoritvi londonske konference je francoski min. predsednik Poincaré podal obširno sliko položaja ki je nastal po prošnji Nemčije, naj se ji dovoli moratorij. Poincaré je opozarjal na to, da Nemčija ni točno plačevala svojih obveznosti in da prosi sedaj za moratorij za leto 1923 in 1924. V zvezi s tem je Poincaré načel vprašanje dolgov ter izjavil, da je to vprašanje sedaj dobilo novo sliko. Od več strani so Francijo opozorili na njene dolgove. V kratkem je lahko pozovejo, naj plača deloma ali celo vse svoje inozemske dolgove, dočim ona ne more doseči izpolnitve svojih zahtev od Nemčije. To je nevzdržljiv položaj, ki ne bo mogel dolgo trajati, ne da bi prišlo do resnih posledic. Gotovo se Nemčija ne sme tirati v obup, toda to se tudi s Francijo ne sme zgoditi. Ako Francija zahteva izpolnitev pogodb, ni to noben znak imperializma, temveč le poizkus preprečiti svojo lastno pogubo. Za Francijo je namreč nemogoče, da bi znižala svoje izdatke ali zvišala davke.

Poincaré je dalje poudarjal, da je Nemčija sama kriva padca marke in tega, da si ne more preskrbeti inozemskih deviz. Končal je svoj govor z besedami: «Ako dovoli reparacijska komisija Nemčiji moratorij, morajo zahtevati zavezniški kot kompenzacija trdna jamstva: Nadzorstvo Nemčije v notranjosti, eksploatacijo industrijskih podjetij, državnih šum ter udeležitev pri industrijskih družbah. Poincaré je izjavil, da mu nihče ne more spremeniti teh načel.

Lloyd George je v svojem odgovoru izjavil, da morajo vsi zavezniški mnogo trpeti. Položaj je povsod zelo resen. Angleški premijer je nato prešel na vprašanje razorožitve Nemčije ter je izjavil, da je militaristična Nemčija strta ter leži v prahu in le s težavo vzdržuje red v notranjosti. Nemčija je plačala že 500 milijonov funtov. To že nekaj pomeni če se pomisli, da je morala prestatiti tri revolucije. Garancijski komite je poročal, da Nemčija ni pokazala slabe volje. Bolje je, da državniški vpoštevajo padec marke. Ne želi, da se Nemčija popolnoma oprosti svojih obveznosti, vprašanje je le, kakšna metoda naj se vpoštevava.

Lloyd George je v svojem govoru nadaljeval, da nemška vlada očitno nima vseh delov države popolnoma v svoji roki. Tako n. pr. je Bavarska v vprašanju razorožitve delala težkoče. Znano je, da je Bavarska tudi v drugih zadevah zavzela popolnoma samostojno stališče. Kljub temu je garancijski komite v splošnem podal ugodno poročilo o prizadevanjih Nemčije pri iztirjavanju davkov. Nemški menični tečaj je dosegel stopnjo 4000 mark za en funt sterling. To bi morali zavezniški državniški vpoštevati. On ni mnenja, da bi se morala Nemčija oprostiti kake plačilne obveznosti, ki jo lahko brezvzama in izvrši.

Gre le za metodo. S tega stališča se morajo proučiti tudi vse sankcije. Ne more se spominjati, da bi bili zavezniški kdaj odklonili sankcije proti Nemčiji, ako je to Francija predlagala, razen če je Francija soglašala z zavezniki, dr so sankcije brezpredmetne.

Italijanski zunanji minister je opozarjal na bremena Italije ter izrazil mnenje, da morajo vsi zavezniški v enaki meri prevzeti posledice, ki bi nastale iz vsake popustljivosti proti Nemčiji. Thénis je obrazložil resni finančni položaj Belgije. Izjavil je, da stoji slabi volji Nemčije nasproti neodločnosti zaveznikov.

Na popoldanski seji je govoril sir Dickenson o vprašanju narodnih manjšin in je izjavil da so mirovne pogodbe zelo otežkočile stališče manjšin. Konferenca stori le svojo dolžnost, ako opozori na težkoče v tem vprašanju ter pozove svoje člane, naj pomagajo z vsemi sredstvi, da se obstoječi nedostatki odpravijo.

London, 8. avgusta. (Izv.) Včeraj imenovana komisija strokovnjakov je imela danes dopoldne pod predsedstvom sir Roberta Hornea sejo v dvorani zakladnega urada. Seja je trajala od 10 do četrta na 2. popoldne. Strokovnjaki so razpravljali zlasti o vprašanju carinske meje na vzhodu zasedenega nemškega ozemlja in o dokladah za izvoz. Na popoldanski seji je prišlo do ostrih debat med angleškimi in francoskimi delegati, ko se je francoski finančni minister De Lasteyrie energično temu upri, da se dovoli Nemčiji daljši moratorij, kot je bilo že sklenjeno.

Popoldanska seja strokovnjakov je ob šestih zvečer še trajala. Govori se, da bočejo strokovnjaki izpremeniti v nekaterih točkah Poincaréjeve predloge, preden jih bodo predložili prihodnji plenarni seji konference, ki se bo najbrže vršila jutri. Obstojni prepričanje, da se bo Francija odrekla nekaterim svojim garancijskih zahtev ako bo Lloyd George dal zagotovilo glede odpusta francoskih dolgov Angliji. Angleški min. predsednik pa za enkrat misli na to.

Naziranja Poincaréja in Lloyd Georgea si zelo nasprotujeta. Vendar pa sta obe stranki pripravljene druga z drugo barantati. Vsekakor obstoji le majhna ali sploh nobena možnost, da bi Poincaré sprejel angleške predloge.

Konferenca pa bo na vsak način skušala doseči sporazum za skupne odredbe proti Nemčiji.

Danes dopoldne je Lloyd George s Poincarejem zajutrkoval v francoskem poslanstvu ter z njim skoraj dve uri razpravljalo o teh vprašanjih.

STANOVANJSKI PRAVILNIK.

Beograd, 8. avgusta. (Izv.) Ministrstvo za socialno politiko pripravlja na podlagi stanovanjskega zakona nov stanovanjski pravilnik, ki bo veljal od 1. januarja 1923 do 31. decembra 1924. Tudi po n v nem pravilniku bivši lastniki še ne bodo mogli svobodno razpolagati s stanovanji, ampak samo v toliko, kolikor to predvideva stanovanjski zakon.

Pridobivajte „Jutro“ novih naročnikov!

Češki pozdravi našemu Sokolstvu

Pisarna prezidenta ČSR Masaryka je poslala ISS sledeči dopis: V imenu nenavzočega prezidenta republike se podpisana pisarna zahvaljuje za junaški pozdrav naraščaja obeh brat-skih narodov, ki je bil poslan s I. ju-goslovenskega zleta v Ljubljani. Pozdrav bolničarju prezidentu, ko se povrne.

Predsednik češke vlade dr. Beneš je postal zletni pisarni sledeči dopis: Sprejel sem Vaše vabilo na I. jugoslov. vsesokolski zlet, za kar se vam in vsem jugoslovenskim Sokolom iskreno zahva-ljujem. Odkrito obžalujem, da sem urad-no tako zadržan v Pragi, da ne morem pohiteti med vas. Sem zelo vzradoščen, da je sokolska ideja tako razširjena med vami in da je našla tako velik odmev v Vaših vrstah. Moč in zdravje naroda, smisel za organizacijo in dolžnost daje onim, kateri korakajo za njim. Želim naj-boljši uspeh Vašemu delu, Vašemu zletu in vam vsem, ki ste združeni pod so-kolskim praporom ključem iskreni brat-ski: Na zdar.

Češko-slovenska Obec Sokolska Ju-goslovenskemu Sokolskemu Savezu. Predsedstvo ČOS je poslalo ISS slede-či dopis:

Sokolski naraščaj, ki ga je odposlala ČOS prvokrat preko meje svoje države k zletu Vašega naraščaja se je vrnil v Prago poln radosti in navdušenja nad prijateljskim sprejemom, ki ga je doživel pri vas in nad prijateljstvom in brat-stvom, ki ga je sklenil z Vašim nara-ščajem. S ponosom nam je prinesel pla-keto, katero ste mu darovali v spomin na to slavnostno pobratimstvo. Smatra-mo za svojo dolžnost, da se vam naj-srčneje zahvalimo za iskreni sprejem, ki ste ga privedli našemu naraščaju in za pozornost, katero ste mu posvetili. Trdno smo prepričani, da je najlepše plačilo za obe naše organizacije zavest, da je bila s tem zletom utrjena in po-glabljena vez med obema bratskima na-rodoma. Na zdar.

Razkol v Slovenski ljudski stranki

V Slovenski ljudski stranki je prišlo v ponedeljek do očitnega razkola. Ofi-cijelno vodstvo stranke je pričelo odločen boj proti dr. Gosarjevemu krščansko-boljševskemu krilu in je kot prvo re-pisaljo ustavilo njegovo glasilo, «Novi Čas».

Mi smo že ponovno poročali, da vla-da in SLS nezadovoljstvo in da se bjele med obema strujama hudi notranji boj. [Toda «Slovenec» je kot oficijelni organ stranke doslovno tajil vse in si raje iz-mišljal «razkole» v demokratski stranki, da bi lažje odvrnil pozornost svojih pri-stašev od zakulisnih dogodkov, ki so se odigravali v SLS. Danes razkola ne bo mogel več utajiti.

Kakor znano, obstoji v klerikalni stran-ki poleg stare konservativnejše, ki se zbira okoli «Slovenca», tudi tzv. krščan-sko-boljševska struja, ki je izdajala žbevnik «Novi Čas». Vodje te struje so dr. Gosar in urednika Terseglav in Krem-žar. Imajo tudi svojo organizacijo «Ju-goslo. strokovno zvezo». Krščansko-boljševska struja je prej, kakor je bilo pričakovati, prišla v ostre konflikte z vod-stvom stranke in kmalu so se razvili ostru prepri, katere je «Slovenec» vedno tajil, dočim je «Novi Čas» previdno molčal. Približno pred enim mesecem pa je «Novi Čas» nepričakovano objavil članek «Krščanski boljševiki», v katerem je reagiral na zasmevanje od strani funk-cionarjev SLS in pa članek «Krščanski boljševizem», v katerem je razlagal smernice te struje. Serija teh člankov je ostala skoroda neopažena v javnosti, ni pa bila neopažena pri vodstvu SLS.

Spor je postalja po teh člankih vedno ostrejši. Konečno so Gosarjevci zahteva-li od strankinega vodstva, naj jim pri bodočih volitvah prepusti nekaj manda-tov, v kar pa «Slovenčeva» skupina ni-

čakor si hotela privoiti. Krščanski boljševiki so potem zagrozili, da postavijo svojo listo, ako se jim ta zahteva konč-noveljavno odbije. Toda vodstvo stranke je ostalo nedostopno za vse grožnje. Ze pri takratnih razgovorih se je tajnik SLS izrazil, da bo stranka ustavila organa Gosarjeve struje «Novi Čas» in «Našo moč», strujo samo pa, neglede na žrtve uničila. To je bila očitna bojna napo-ved, kateri je sledil potem za javnost neopaženi boj med voditelji obeh stru-l. Boj je bil neenak, ker je oficijelno vod-stvo stranke v poseti — tiskarne. Te svoje premoči se je starejša struja ko-nečno poslužila ter je v ponedeljek usta-vila dnevnik «Novi Čas».

S tem je postal razkol v SLS ošten in sovražni si struji si napovedujeta brezobzirni boj. Med klerikalnimi stari-ni se pojavlja močna struja, ki očitno razpravlja o tem, da je treba sedaj zo-pet poklicati — dr. Šusteršiča. Informa-cije iz teh krogov pravijo, da se dr. Šusteršič že nahaja v posesti potnega lista in da je že naznanil svoj prihod za ko-nec tega meseca.

Politične beležke

Županska volitev v Mali Soboti-ci. V torek se je v Mali Sobotici, naj-večji občini v Međimurju konstituiral občinski odbor. Za župana je bil so-glasno izvoljen seljak — demokrat Ivan Halič.

Dober odgovor. «Hrvatsko vprašanje se mora rešiti na vsak način» in podobna gesla izgovarjajo ljudje, ki niso separatisti v onem slabem pome-nu besede, očitajo pa vseeno demokra-tu, da so z vidovdanske ustavo onemo-gočili sporazum s Hrvati. Beograjska «Politika» je priobčila o tem članek, iz katerega posnemamo odstavek: «Vidovdanska ustava je ustvarila uni-tarno državo in na ta način osigurala čvrstino in solidnost naše narodne skupnosti. Kot taka mora ona ostati nedotaknjena. Vse druge spremembe, ki bi šle za tem, da bi naša država na-pravil čim prijetnejšo enemu, druge-mu in tretjemu plemenu, bi bile dobre in naj se jih sprejme. Ustavne reforme nam niso potrebne, lahko bi pa bile škodljive; upravne reforme so nam ne-obhodno potrebne, one bodo celo od-neprecenljive vrednoti. Ako bi se iz-ven današnjih strank našlo ljudi, ki bi hoteli reševati hrvatsko vprašanje na ta način; ako bi se našla skupina po-litikov, ki bi, stoječ na stališču ustave, upravnila svojo akcijo proti onemu, kar ni v direktnem nasprotju z državnim unitarizmom; končno, ako bi prišlo do gibanja za revizijo ustave — s temi ljudmi bi se dalo govoriti, s tem giba-njem bi se moralo računati.»

Dr. Matko Laginja, bivši ban, mi-nister n. r. in važen faktor Hrvatskega bloka, je bil pozvan v Beograd kot član vladne komisije za končna poga-njanja z italijansko vlado glede Reke. Ker članj Hrvatskega bloka prav ne-radi «gredo preko Save», je beograjski dopisnik «Obzora» obiskal dr. La-ginja, ki mu je med drugim izjavil, da je sledil pozivu beograjske vlade, da pa je krivo soditi, da se je s tem ko-rakom oddaljil od Hrvatskega bloka, ker je ta poziv v zvezi z brzojavom, katerega je dr. Laginja pred tremi me-seci poslal Pašiču, da naj beograjska vlada pred evakuacijo spornega ozem-lja okrog Zadra in Reke ne sklepa no-bene konvencije. Vodstvo Hrvatskega bloka je vedelo za njegovo namero, predno je brzojav bil odposlan in tudi Pašič ga je takoj odposlal ministru Ninčiču v Genovo. «Mi smo enodušni v zadevah, ki se tičejo vsaj onega dela našega narodnega teritorija, ki nam je v mednarodnih pogodbah ne-sporno priznan, ker med nami Hrvati, Srbi in Slovenci ni razlike in je tudi ne sme biti.» Glede možnosti spora-zuma med Zagrebom in Beogradom je dejal resignirano, da ne ve odgovora. «Glejte, da se Radič in Drinković najdeja v sporazumu s Pašičem, Pro-tičem in Davidovičem — jaz sem pri-pravljen dati svoji blagoslov, toda ne

vprašajte me dalje, ker se nekaj časa stojim in gledam le od strani...» S to izjavo daje dr. Laginja eklatanten primer, kako žalostna in podložna vlo-ga je odmenjena treznejšim hrvatskim politikom pod Radičevim tribunatom.

Zletni sokolski plakati, ki jim tudi zunanja javnost priznava odlično umetniško kvaliteto, bodejo v oči za-greške frankovce. Da dokumentirajo svojo velemestno kulturo, so nedavno s katranom pomazali par zletnih pla-katov, — barbarizem, ki je izzval tudi v Zagrebu obče ogorčenje. Toda oficijelni buletin o najhujših agonijah fran-kovskega šovinizma daje vsekako «Hrvat», ki piše, da so «neokusni pla-kati za patentirani zlet v Ljubljani na-kazili zagreške oglasne stolpiče in človek se začudono vprašuje, ali v So-kolskem Savezu ni estetskih ljudi, ki bi se uprli takemu atentatu na okus gledalcev in pasantov. Neke sove-uharice, brez vsake proporcije so zgrabile držalo nekake zastave, okrašeno z na-taknjeno koso, in bulijo v neki straš-no komponirani venec...» itd. Da, tudi mi se čudimo «Hrvat» in obenem pomilujemo njegove «kulture» sateli-te, katerim mora servirati take estet-ske kritike...

Novi Čas, glasilo dr. Gosarjeve krščansko — boljševiške struje klerikal-ne stranke, je v ponedeljek popolnoma neopaženo prenehal izhajati. Niti glav-no glasilo SLS ni smatralo vredno, omeniti tega dogodka, kar pač potrju-je domnevanje, da vlada med konser-vativnim in licemerskim boljševiškim krilom klerikalne stranke že dalj časa velika napetost in da so se conserva-tivni krogi naveličali rediti gada na lastnih prsih.

Emigranti na delu. V sosednjih državah, ki so nam več ali manj so-vražne, se zbira za razni naši izseljenci pod imenom «emigranti» in vodijo na račun vlad dotičnih držav propagando proti naši državi. Takji Franki, Gaglardi in podobni tipi na ta način dobro živijo, ker posebno madžarska vlada misli, da je delo teh «emigrantov» za njo in njena stremjenja koristno. Sre-dišče teh «emigrantov» je v novejšem času Budimpešta in njihovemu voditelju Ivici Franku je podarila madžar-ska vlada lepo posestvo, da more udobno živeti in vsiliti propagando proti naši državi pod imenom «Društva slovenskih prijateljev na Madžar-skem». To društvo je poselalo v Pariz bivšega avstro — ogrskega nadporočni-ka Biljana, ki ima nalogo, stopiti v stik posebno s klerikalnim časopisjem v Franciji. Zanimivo je, da «društvo» Ivice Franka v tesnih zvezah z znano bavarsko reakcionarno organi-zacijo «Orgesch» in z društvom «pro-bujajočih se Madžarov». Še značilnej-še je pa to, da se nahajajo hrvatski blokaši v stalnih stikih s to srednje-evropsko reakcijo, katere glavna pro-gramna točka je: povratek v predvojni, ali pa vsaj njim podobne razmere. In s takimi ljudmi naj bi naša država paktirala? To morejo zahtevati od nje samo oni, ki so sami pristaši blokaške, protidržavne politike.

Občinstvo opozarjamo, da ne jemlje v zletnih dneh dragocenih predmetov na razne prireditve, ker se med veliko mno-žico ljudi vrinejo razni nepoklicani ele-menti. V interesu udeležnikov zleta je, da paste vse nepotrebne dragocene pre-dmete doma.

Prosveta

Slovensko gledališče bodočnosti je naslov obširnemu eseu v pariški «Re-vue Bleue» izpod peresa pariškega knji-ževnika znanega Adama de Lande. De Lada posebno hvali Hudožestvenke in se navdušuje za moderno rusko dramo.

Beograjska vlada vendar kupi slike, odbrane na V. jugoslovanski razstavi. Na zadnji ministrijski seji se je odobril prosvetnemu ministru kredit 150.000 dinarjev v to svrhu.

Senzacionalna opereta. Robert Win-terter je uglašil na besedilo Hermana Feinberga opereto v treh dejanjih «Car-čin ljubimec». Dejanje se godi v dobi carice Katarine II. in Potemkina. Nastopajo Rusi, Tatarji, Amaoonke, Kitajci in drugi. Premijera se je vršila v opernem poslopuju v Frankfurtu ter so sodelovali v glavnih pevskih partijah dunajski, berlinski in frankfurtski operni pevci in

opetne pevke. Uspeh je bil največ v vsakem oziru velik. Koliko knjig je izdala Češkoslovaška leta 1920? Po statističnih podatkih je bilo izdanih v Češkoslovaški leta 1920 2280 beletrističnih, 1206 znanstve-nih, 135 solskih in sličnih knjig, 108 ver-skih, 206 mladinskih knjig in 1110 bro-šur in revij.

Sokolstvo

Zadnji sestanek narodnega ženstva in članice sokolstva, ki sodelujejo na slavnostnem prostoru v Tivoliju, se vrši danes točno ob petih popoldne v veliki dvorani Narodnega doma. Ker je ta se-stanek največje važnosti, je udeležba vseh obvezna.

Seja prireditvenega odseka za vse-sokolski zlet bo danes ob pol 7. uri zve-čer v veliki dvorani Narodnega doma. Člani odseka ter člani vseh pododsekov naj se tega sestanka polnoštevilno ude-leže.

Reditelji, ki imajo službo na tribo-nah telovadišča, pozivljamo, da se zbe-ro danes ob 6. uri popoldne na telovadišču pri pisarni zletnega tajništva. Dolžnost vseh teh rediteljev je, da pri-dejo točno ob določeni uri. Oni bratje, ki ne pridejo k temu sestanku morajo oddati rediteljski trak.

Zletni odbor in vse odseke pozivlja-mo, da pridejo v četrtek dne 10. avgusta ob 12. uri na slavnostni prostor pod Tivoli-jem v svrhu filmiranja: pridite točno! Udeležba v civilu.

Narodne noše se zbero dne 15. avgu-sta pred 8. uro zjutraj na veseličnem prostoru v Tivolju. Gorenjci in Kamenčani naj izstopijo v Siskli. Priporoča se, da prinesete s seboj brano, ki jo lahko spravi-te na veseličnem prostoru. Ob 8. uri se razdele prireditvene legitimacije. Zelezniske pa se bodo odposlale pravčasno. Ob pol 9. uri odhod pred Narodni dom in Sv. Jakoba trg. Po sokolski povorki se podajo narodne noše nazaj na veselični prostor k obedu. Ob pol 2. uri popoldne se zopet zbero narodne noše: pešci, jez-deci in vozovi na Kongresnem trgu (pred nunsko cerkvijo). Od tod se prične pomi-kati sprevid narodnih noš, ki se pada na telovadišče. Spored povorke narodnih noš: jezdeci, pešci, vozovi. Pripominja se, da naj si poslane mu železniske legitima-cije izpolni vsak z sebe. Vsaka zloraba je strogo zabranjena.

Občinstvo opozarjamo, da ne jemlje v zletnih dneh dragocenih predmetov na razne prireditve, ker se med veliko mno-žico ljudi vrinejo razni nepoklicani ele-menti. V interesu udeležnikov zleta je, da paste vse nepotrebne dragocene pre-dmete doma.

Občinstvo, ki se udeležijo javne telovadbe na telovadišču, ponovno prosimo da se pokori vsem odredbam rediteljev, ki so odgovorni za red na telovadišču. Prosimo, da se opusti vsako tekanje po telovadišču, ki povzroča le zmešnjavo. Na slanjejanje na ograjo na telovadišču se naj opusti, istotako je strogo prepovedano vsako plezanje po ograji.

Stanovanjski odsek za I. inosloven-ski vsesokolski zlet posluje od 10. avgu-sta dalje v novi palači «Ljubljanske kre-ditne banke» v prtiličju levo od glavnega vhoda. V tej centralni pisarni se nakazu-jejo privatna prenočišča onim udeležni-kom, ki se zanje niso pravčasno prijavili. Pisarna daje tudi splošne informacije v stanovanjskih zadevah. Uradne ure so od 8. do 21. ure. Centralna pisarna ima tele-fon št. 548. Od 21. ure dalje vrši stanova-njski odsek permanentno službo v pisarni ekspoziature na glavnem kolodvoru (nek-danja lampisterija). V tej pisarni se bodo nakazovala skupna prenočišča (v šolah) za privatnike. Ekspoziatura ima telefonsko številko 412.

Izkaznice za najemnike paviljonov in njihov uslužbenec za prost vstop na zleti-sče se dobijo v zletni pisarni v «Narodnem domu». Obenem se najemnike opo-zarja, da je dovoz materiala (vina, piva, jestvin) z vozovi do paviljonov dovoljen samo do 6. zjutraj ter od 12. do 1. ure popoldne. Po 6. odnosno 1. uri, ne sme nihče z vozom na slavnostno cesto. Cene pijačam in jestvinam morajo biti vidno nabite v vsakem paviljonu.

Zenski rokomet (hžzena). — Tirija : Jadran. Danes ob pol 7. uri se vrši na prostoru Ilirije rokometna tekma med Ilirijo in Jadranom. Oba kluba nastopi-ta po dolgotrajnem treningu, kar jamči za dobro in zanimivo igro. Tekma je ob enem zadnja priprava za mednarodne tekme, ki jih igra ta Ilirija in Jadran ozir. reprezentanca Ljubljane med 16. in 20. tm. z Zidenicami iz Brna in z reprezen-tanco Brna. Vstopnina 2, 3 in 5 Din.

S. K. Primorje priredi 11. in 12. t. m. veliki lahkoatletični miting z nogomet-nimi tekmami proti kombiniranemu mo-stvu Hašk-Concordia iz Zagreba. Začetek lahkoatletičnega mitinga oba dneva ob pol 17. uro. Nogometnih tekem pa ob pol 18. S temi prireditvami se bo na svečan način otvorilo novo zgrajeno sportno igrišče na Dunajski cesti za Aleksandrovo vojašnico.

Tenis v Ljubljani. Sekcija za tenis S. K. Ilirije si je zgradila na lepem Ko-slerjevem vrtu poleg doseđanega še tri nove prostore za tenis. Igrišča bodo do-vršena še tekem tega meseca, nakar bo Ilirija lahko gojenje tega lepega in zdra-vega sporta znatno razširila. Lahko bo sprejela zato še več novih igralcev. Go-spodje in dame, ki jih tenis veseli, naj se prigrasijo načelniku tenis-sekcije z. Požagarju, Kolodvorska ulica 8. Prigrasijo se lahko tudi novinci, ki bodo imeli na stalno razpolago eno igrišče. Tenis-sekcija bo poskrbela tudi za pouk in za trenerja.

Nogometna tekma v Radovljici. Radovljica je doživela v nedeljo novost — prvo nogometno tekmo. Merila sta se dva mlada, a agilna kluba: «Zlatorog» (Radovljica) in «Triglav» (Dovje). Zal je ploha, ki se je vtila proti večeru prek-tila igro, ki se je lepo razvijala. Neka-teri činitelji so hoteli zanesti tudi v sporti politiko, a se jim ni posrečilo. Upamo, da se jim tudi v bodoče ne bo; naj utra-njajo politiko rajše pri svojih Orlih.

Nogometna pravila izdaje Meisl 1922 so dospela in se dobe med uradnimi ura-mi v sobi Sportne zveze, Narodni dom.

Rudolfshügel v Splitu. Dunajski Ru-dolfshügel, ki je v soboto in nedeljo igral v Zagrebu proti Concordiji oz. Haško, odpotuje v Split, ker igra 12. in 13. t. m. s tamošnjim Hajdukom.

Nogomet v Crni gori. Splitški Haj-duk je prvo nogometno moštvo iz naše države, ki je odšlo v Crno goro igrati. Naraščaj Hajduka je najprej igral v Tr-tvu z «Mornariškim sportnim odelkom» neodločno igro z 2 : 2. Takoj po tej tek-mi so splitski sportniki odšli v Cetinje, ker so v soboto in nedeljo igrali z J. S. K. Crnogorac dve tekmi. Pri prvi tekmi so zmagali Splitčani s 3 : 1, druga je ostala neodločena z 1 : 1. Pri obeh tek-mah je sodil vojni avditor v Cetinju Hr-voje Desković.

Uspehi naših atletov v Pragi. Pri ne-deljski slovenski lahkoatletični tekmi so izšli Čehoslovaki kot zmagovalci s 66 točkami. Na drugem mestu so naši lah-koatletli s 101 točko, na tretjem mestu pa Poljaki s 119 točkami. Pri teku na 200 m je bil prvi Jugoslovan Maksim. Natančnejše izide priobčimo v prihodnjih dneh.

Težavna odločitev v tekmi za nogo-metno prvenstvo Nemčije. Ob velikans-kem zanimanju se je vršila v nedeljo v Leipzigu ponovna tekma za prvenstvo Nemčije, in sicer med Hamburger Sportvereinom in I. F. C. Nürnberg. Tekmi je prisostvovalo 60.000 gledalcev. Kakor smo že svoj čas poročali, je prva tek-ma dne 18. julija ostala neodločena. V nedeljo je igra po prvem polčasu stala z 0 : 0. Tudi drugi polčas ni prinesel od-ločitve. Tekma je končala z 1 : 1. Na-kladna igra, ki je trajala dvakrat 15 minut, istotako ni prinesla nobenemu od nasprotnikov zmage. Ker pa je doseđan prvi I. F. C. Nürnberg igral le s 7 igralci je sodnik dr. Bauwens prekinil igro ter proglasil v smislu pravil Ham-buržance za zmagovalce in za prvake za leto 1921-22.

Slatinska princesa.

Dnevnik neznanke. Izdal dr. Iv. Lah.

A Ti si se vedno umikal v hladno sen-co in si se približal mojemu naročju, kakor da iščeš pri meni zavestišča. Ob-jele bi bila takrat Tvoje ljubljeno glavo, poljubila bi Ti bila rone lase, toda Ti si bil miren in jaz sem bila srečna, da si vzel mojo roko in si jo poljubil. Hotela sem se skloniti nad Teboj in Ti povedati vse, vse — toda to se ne spodobi za mlado princeso. Tako sva sedela dolgo na onem mestu in sva se ogledovala po vrhovih in cerkvicah, ki so se kazali v daljavi. Govorila sva o nas in o sebi. Ti si mi pripovedoval o svojem življenju, o svojih dogodkih na Dunaju, o pesmih in o družbi. Zdelo se mi je vse to ne-potrebno. Moje srce je bilo tako polno lepih misli in čustev, da bi Ti bila mo-gla pripovedovati vse popoldne najlepše povesti — toda poslušala sem mirno in zraven sem si mislila: moj dragi, ali veš, kako Te ljubim?

Ti pa si govoriš, kakor da ne slutiš, kaj se dogaja v meni. Edino iz Tvojih vročih poljubov na roko sem čutila, da me imaš rad in da hrepeniš po sreči, ki Ti je bila doslej neznanca. In vsa ta sre-ča je bila tako blizu Tebe, objemala in božala Te je s svojimi sanjami, Ti pa si bil hladen in resen, kakor da je ne po-znaš. Tako sva nresedela vse popoldne.

da se je solnce že nžlalo za daljne gore in so začele sence padati po dolinah.

Poslovila sva se od svetega kraja in sva odšla po strni stezi navzdol proti cesti, kjer so se umikali težki vozovi proti Slatini. Še parkrat sva se ozrla na prijazni grič in na priprosto cerkvico, hrast je stal v polnem zelenju in naju je pozdravljaj na pot: skoraj se je še videl zeleni mah, kjer sva ležala. Tako sva odhajala proti Slatini in skoraj nisva imela besedi, da bi si bila govorila o krasoti, ki sva jo doživela. Najina srca so bila polna sreče in radosti in v njih se je skrivala sveta skrivnost neskon-čne radosti in ljubezni...

Danes sem hodila sama to pot, uboga zapuščenca romarica. Sva sem po isti stezi skozi gozd in preko polja in tudi pršla na vrh slabotna in utrujena. Tudi sedaj je prišel cerkovnik za menoj in mi je odprl vrata. Obstala sem pred oltar-jem in zdelo se mi je vse tako tuje in mrtvo: podoba v oltarju je bila brez živ-ljenja in vse zidovje se mi je zdelo ka-kor grob. Nisem mogla niti moliti: pok-leknila sem na tla in iz mojega srca je prihitela ena edina misel: vrni mi ga, o Bog, vrni mi ga...! Cerkovnik je stal tiho v ozadju, toda zdelo se ni je, da moti mojo sveto tišino. Poudil mi je vrv, da bi zazvonila, toda nisem hotela. Plačala sem mu in je odšel.

Ko sem bila sama, sem se zgrudila na cerkveni praz in sem zaničkala kako-

lani in sem molila, kakor molil obupano srce v svoji največji bridkosti. Sedla sem na mah pod starim hrastom in sem si ponavljala v spominu vse, kar sva govorila na tem tistem kraju...

Počasi sem se pomirila. Solnce je sijalo visoko in zdelo se mi je, da me je moje trpljenje povzdignilo nad vse pozemsko in da Marija, mati milosti, čuti mojo bolest in čudna uteha je napolnila moje srce. Zdelo se mi je, da je krivica moj obup in da je pregreš-na moja nevera.

Tu je nekaj zašumelo za menoj in iz gozda je stopila staričkava žena z otro-kom v naročju. Sva je pred cerkvena vrata in je pokleknila na trdi kamen. Vidno je bilo, da me ni zapazila. Zapla-kala je in je polglasno molila pobožno molitev. Stopila sem k nji in sem jo vprašala, kaj ji teži srce. Povedala mi je, da je imela sina, ki je padel v vojni. V tem trenutku sta bili sorodni najini duši. Tolažila sem jo, da morebiti ni res-nica, kar so ji drugi povedali. Toda ona je bila neutolažljiva. Povedala sem ji o sebi in ta dobra žena je razumela vso mojo bolelost. Kako sem si olajšala dušo, ko sem ji pripovedovala, kako sem bila pretleto leto tu s Teboj in kako sva se ločila. Občutila si je solze in je rekla: «Tudi ti ste mnogo pretrpeli. Glejte, ti dete: ljubil je dekleta, ki je umrlo od žalosti. To je vse, kar mi je ostalo.» Kako lep otrok je bil to! V tem tre-

nutku sem želela, da bi bila na njenem mestu. Vzela sem otroka v naročje. Na-smejal se mi je v svoji otroški zaupli-vošti, in jaz sem se razplakala nad njim. Obdarila sem starko z denarjem in sem jo prosila, naj me obišče, kadar pride na Slatino. Ona pa je rekla: Vi ste go-spoda in malo veste, kako je nam.

Oh ne — sem rekla — mi smo vsi ljudje, vsi enak ljubimo in trpimo. Odsli sva skupaj z griča in nekaj ča-sa sem jaz nosila otroka. Kako sladko je bilo najti v tej bolesti to preprosto dušo, ki je čutila z menoj!

IX. Utrujena sem od dneva, ki sem ga pre-živela. Toda ne morem iti k počitku, dokler Ti ne napišem vsega, kar se je zgodilo.

Bila sem pri najinem drevesu v gozdu, na onem usodepolnem kraju, kjer se je pred letom samo ob sebi razodelo vse, kar se je toliko časa skrivalo v najinih srcih. To je bilo na predvečer Tvojega odhoda, na dan moje najvišje sreče in največje bolesti, na dan prvega poljuba in neizprosne ločitve. Kako sem hrepe-nela po tem drevesu in kako sem se ga bala! Vedela sem, da pride, toda prišel je tako pozno in toliko prezgodaj. De-set dni sreče s Teboj mi je odmerila usoda, in jaz sem je sprejela za visoko ceno neskončne bolesti, ki je sledila dol-ga kakor večnost po teh kratkih trenu-tkih radosti.

Ali še veš, dragi moj, kako sva ho-dila dan na dan po gozdu na okrog in sva iskala najlepših zatišij, kjer sta si polni sreče šepetali najini srca najslajše skrivnosti? Bil si tih in resen, kakor da leži nad Teboj neprestano temna senca nepoznane bodočnosti. Jaz pa sem Te hotela razveseliti, delala sem se veselo kakor otrok in sem Ti hotela ohraniti te zadnje dni mirnega življenja. Vedel si dobro, da moja radost ne prihaja od sre-ča, saj je bila moja žalost morebiti več-ja od Tvoje. Ko sva tako obstala v goz-du, me je pogosto obšla misel, da bi se privla k Tebi in Ti nastavila svoja vro-ča hrepenčja ustna: ljubi me, dragi, pol-jubljaj, pij, kratak je čas najine rado-sti! Toda Ti si se izogibal tega trenutka. Bal si se ga, kakor je z njim odločno vse Tvoje življenje. Tako sva preživela vseh osem dni in sva zapravljala čas s epogovori in zabavo, z modrovanjem in smehom. Bal si se mi približati se in ni-si porabil nobene prilike, da bi bila na-jina srca izpregovorila svojo veliko skrivnost.

Ali nisi čutil moje ljubezni v vsakem pogledu, v vsaki besedi? Ali nisi čutil, kako se sklanja k Tebi moja glava, ka-ko hrepeni po Tebi moje srce? Saj si bil Ti oni, ki sem o njem sanjala v mladih letih, ki sem ga čakala vso svojo mladost in sem ga srečala sedaj tako ne-nadoma na čudežen način! (Dalje prihodnj.)

Kraljev odhod z Bleda. Beograjske vesti zatrjujejo, da kraljevska dvojica odpotuje tekom tega tedna z Bleda ter se poda incognito v kopališče Marianeké Lazne na Češkem. Po naših informacijah kralj še ni določil dan svojega odhoda. Dejstvo pa je, da se je večeraj večji del na Bledu nastanjen kraljeve garde vrnil v Beograd.

Ministri na potovanju. Minister za agrarno reformo Krsta Miletič odpotuje v južno Srbijo na inspekcijo. Minister za javna dela Vukičević odpotuje v sredo s svojo rodinjo v Rogasko Slatino.

Imenovani državni svetniki. Kralj je podpisal ukaz, s katerim se imenujejo za državne svetnike sledeči od narodne skupščine določeni gospodje: dr. Vulović, Rajčević, Stanišić, Dmitrijevič Popović, dr. Potočnjak, Mihajlo Cerović, Živko Arangelović, bog Defterdarevič, dr. Bogdanov, Zukanović, Škarja, dr. Alaupović, dr. Nikola Gjurjevič, Karič, dr. Sardelič, dr. Sagadin, Mušički, Mazzi, Jankulović, Radoje Jovanović, Mihajlo Radivojevič, dr. Rošić, D. Vukanović. Razen tega je kralj podpisal ukaz, s katerim se za člana glavne kontrole imenuje Mihajlo Protič.

Naše poslanstvo v Pragi. Jugoslovanski poslanik v Pragi gosp. dr. Bogumil V o s n j a k se je vrnil z dopusta in je zopet prevzel vodstvo poslanstva.

Novi pomočnik zunanjega ministra. V stari deljki je v ministru za znanje stvari prevzel službo kot pomočnik ministra gosp. Panta Gavrilović.

Češkoslovaški akademiki v Ljubljani. V nedeljo zvečer je prispelo v Ljubljano 15 čeških akademikov, med njimi tri dame, v spremstvu dveh profesorjev. Češki akademiki so odpotovali v Jugoslavijo na naučno potovanje, da se поблиže spoznajo z našimi kraji. Na kolodvoru so jih pričakali ljubljanski akademiki; v imenu jug. naprednega akad. društva »Jadrans« je pozdravil goste tehnik Jerko Matulović, v imenu akad. društva »Triglav« pa pravnik Ervin Mejak. Gostom je dal gosp. ravnatelj Jeran v akademskem kolegiju udobna prenočišča na razpolago, češkoslovenska obee v Ljubljani pa jim je priredila obed. V spremstvu naših akademikov so si gosti ogledali zanimivosti Ljubljane ter v terek odpotovali skozi Vintgar na Bled in v Bohinj. Gosti nameravajo obiskati tudi Dalmacijo, nakar se zopet vrnejo v svojo domovino. Potovanje sta priredila »Svaz« čeških visokoslovcov in pa snujoča se praška podružnica našega Ferijalnega Saveza.

Poljski gostje v Ljubljani. Včeraj dopoldne so si poljski profesorji in profesorice ogledali Muzej; sprejela sta jih gosp. dr. Mantuani in dr. Zupanič. Direktor varšavskega etnografskega inštituta Frankowski in docent arheologije dr. Antoniewicz sta izrazila željo in nado, da bomo odslej mogli tudi na polju teh strok stopiti v bližje zveze. Iz Muzeja so gostje odšli na kolodvor ter se z opoldanskim brzovlakom odpeljali proti Dunaju; ali bodo mogli odotiti tudi v Prago, se še ne ve. Žal da jim ni bilo dano, videti naš Bled. Iz Maribora je organizatorica izleta gospa direktorica Michalowska poslala na naslov prof. Hešiča pozdrav Jugoslaviji. To je bila prva večja ekskurzija Poljakov k nam. Takim ekskurzijam pripisujemo tem večjo važnost, čim manj smo se doslej poznali s Poljaki. Poljaki so nam ob slovesu klicali: »Do vidzenia we Warszawie!«

Odlični ameriški gost. Naš poslanik v Washingtonu je sporočil ministru za prosveto, da ga je znani ameriški znanstvenik Harry Makraken naprosil za naslove vseh rektoratov naših univerz. Makraken je član predsedstva mednarodnega prosvetnega inštituta, od katerega je dobil nalogo, da prepotuje v informacijske in naučne svrhe nekatere evropske države, med temi tudi Jugoslavijo. Ta odlični Amerikaneč, ki poseti našo državo v mesecu novembru, bo izdelal obširen referat o naših univerzah, ki se bo tiskal v par tisoč izvodih.

Jugoslovanski akademiki v Ameriki. Carnegieva ustanova »The institute of International Education« je izdala brošuro »Guide Book for Foreign Students in the United States« (Informativna knjiga za inozemske dijakе v Ameriki), iz katere je razvidno, da je bilo v šolskem letu 1919./20. v Zedinjenih državah 10.000 dijakov iz inozemstva, ki so bili vpisani na ameriških univerzah. Iz Jugoslavije jih je bilo 44, in sicer: iz Srbije 24, iz Slovenije 18 in iz Hrvaške 2.

Za naše dijakе v Švici. Švicarski konzulat v Zagrebu je obvestil trgovsko in obrtniško zbornico v Zagrebu, da je sklenil rektorat vseučilišča v Zornju, da dovolji v smislu navodil švicarske naučne uprave revnim dijakom iz Jugoslavije plačevati vse takse s tečajem ali pari, t. j. za 1 švicarski frank 1 dinar. Te ugodnosti pa bodo uživali samo oni dijaki, ki se izkažejo s priporočilom jugoslovanskih univerz, da so po napredku in materialnih prilikah vredni tega popusta.

Karel Absolon, univerzitetni docent in znani češki raziskovalec podzemeljskih jam na moravskem Krasu »Macocha«, je prispel te dni na svojem avtomobilu v Maribor, odkoder potuje v sporazumu s češkoslovaško in našo vlado v Stolac (Hercegovina), da preišče tamošnjo vodo.

Prihod Čehov v Ljubljani. Čehi prispejo na vsesokolski zlet v petih posebnih vlakih v soboto, dne 12. avgusta. Prvi vlak prispe v Ljubljano ob 8-45 zjutraj. Pozivljamo Sokolstvo Ljubljane in okolice, da se udeleži sprejema Čehov na kolodvoru (glavnem). Zbirališče Sokolov ob 8. zjutraj pred Narodnim domom, odkoder odkorakamo na kolodvor. Udeležite se sprejema polnoštevilo, dokazimo bratom Čehom, kako mil nam je njihov prihod v našo sredo. — Starešinstvo JSS.

Veliko zanimanje za ljubljanski vsesokolski zlet. Priprave za vsesokolski zlet v Ljubljani so vzbudile po cellem svetu veliko zanimanje. Jugoslovenskemu Sokolskemu Savezu prihajajo dopisi v svrhu informacij iz vseh delov sveta. Mnogo zastopnikov raznih narodov se udeleži vsesokolskega zleta, tako bomo pozdravili v prihodnjih dneh v naši sredini zastopnike Francozov, Angležev, Amoricancev, Belgijcev, Poljakov, Čehov, Rusov, Romunov itd. Mesto Varšava je poslalo JSS prisrčen pozdrav, v katerem želi vsesokolskemu zletu najboljši uspeh. — Iz Kanade je dobil JSS prisrčen pozdrav tamošnjih jugoslovenskih Sokolov, ki obžalujejo, da se ne morejo udeležiti zleta ter zaključujejo pismo z besedami: Dao Bog, da bi Srbi, Hrvati i Slovenci došli napokon do uvidjanja, da tko neče brata za brata, tudjinea če za gospodara.

Ustanovitev nove revije v Sarajevu. Kakor poročajo sarajevsko časopisje, ustanovi v kratkem sarajevska omladina novo revijo, okoli katere se bodo družili mladi pesniki in književniki iz Bosne in Hercegovina. Časopisje je pozdravlja to misel in izraža upanje, da bo v tej reviji oživel moč mlade Bosne.

Tretje potovanje »Vile Velebita«. Te dni odpluje iz kotorske luke s pomorskimi akademiki šolska ladja »Vila Velebita« na svoje tretje potovanje po Sredozemskem morju. Obiskala bo po pot Messino, Napolj, Genova, Barcelona, Gibraltar in nekaj afriških luk.

Slovesno odkritje spominske plošče v Kastvu. Pred nekaj dnevi je bila v Kastvu na svečan način odkrita spominska plošča na dan osvoboditve Kastva od italijanske okupacije. Svečanemu odkritju je prisostvovalo mnogo občinstva, razni govorniki pa so pomenili velik pomen tega dne. Napis na plošči se glasi: »Za vladanja kralja Petra I. Karagjorgjeviča 26. V. 1921. je zasijalo tudi nam solnce svobode.«

Obnova Goriške. V Gorici je začel pod tem imenom izhajati nov list, ki bo vestnik Zveze zadrug vojnih oškodovancev List se bo bavil izključno z vprašanji gospodarske narave in z gospodarskimi prilikami v deželi. To novo glasilo naših neodrešenih bratov bo izhajalo dvakrat mesečno v Gorici in stane na leto 4-50 lire.

Napeljava električnega toka iz Fale do Trbovelj. V Celju se je vršilo te dni v Zadrugi zvezi posvetovanje, na katerem je referiral ravnatelj falkske elektrarne gosp. inž. Droschl o napeljavi električnega toka iz Fale preko Maribora, Slov. Bistrice, Konjice, Celja in Laškega do Trbovelj. Kakor znano, je ta projekt že star, vendar do realizacije ni prišlo, ker falksa elektrarna še ni bila nacionalizirana in ker ni bilo potrebnega kapitala in končno ne rezerve za slučaj preobremenitve omrežja. Prvo in drugo vprašanje je sodaj rešeno, vprašanje glede rezerve pa je rešeno s tem, da je Fala podpisala pogodbo s Trboveljsko premoškopno družbo, glasom katere si obe družbi v slučaju potrebe pomagata s tokom. Ker je daljnovid iz Maribora do Celja že trasiran, bo začela falksa družba čim preje z gradjo fundamentov za železne drogeve. Daljnovid med Falo in Trboveljami bo gotov do jeseni leta 1923. Ta vest je posebno za Celje, kjer bi stal glavni transformator, velike gospodarske važnosti.

Lovska vest. V revirju doljenjaškega lovskega kluba je prole nedeljo uradnik Zadrugo-gospodarske banke Fran Nosan ustrelil 37 kilogramov težkega volka samca, starega približno štiri leta.

Solska družba za Juljsko Benečijo. Kakor smo že omenili, se je prošlo nedeljo vršil v Sežani ustanovni občni zbor Solskega društva za Juljsko Benečijo. Zbor je otvoril predsednik pripravljalnega odbora dr. Jos. Abram, ki je v krasnem govoru opozarjal na smotro, ki jih bo zasledovalo novo društvo, in ideje, ki mu bodo za smer. Z radostjo je ugotovil, da je zbran na zboru ves narod po zastopnikih vseh struj in vseh stanov. V društvu bo prostora za vse, ker vsem je dolžnost, da sodelujejo za cilje, ki jih bo zasledovalo društvo. Le pouk v maternem jeziku more biti uspešen. V imenu goriških Slovencev je novo društvo pozdravil gosp. A. Urbančič, dr. Edvard Slavik pa kot predsednik družbe za Istro. Za predsednika Solske družbe je bil z vzklikom izvoljen gosp. dr. Josip Abram. Popoldne se je vršila velika ljudska slavnost. Uspeh je bil v vsakem pogledu popoln. Udeležba je bila ogromna in je nadkrilila vsa pričakovanja.

Izjava. Vred sklenjene sodne poravnave izjavlja podpisano uredništvo, da z notico, ki je izšla v velikonočni številki »Jutra« št. 90 dne 14. 4. 1922 v 1. prilogi pod zaglavjem »Afera Ristič« ni hotelo žaliti zasebnega obožitelja Adolfa Sabljaka, majorja v pokoju, ter nima povoda njemu očitati kako kaznivno, nepošteno ali nenravno dejanje. — Uredništvo »Jutra«.

Smrtina kosa. V Rožni dolini pri Ljubljani je umrla ga. Minka Obreza, vdova po znanem ljubljanskem tapetniku. Blag ji spomin!

Gozdarski kongres v Beogradu. Minister za gozde in rudnike je dovolil šestdnevni dopust vsem članom »Jugoslovanskega šumarskega združenja«, ki se udeleže glavne letne skupščine, ki se vrši dne 8. septembra v Beogradu.

Stavka ljubljanskih brivskih pomočnikov. Brivski pomočniki v Ljubljani so z večerajšnjim dnem stopili v štrajk. Mojstri odklanjajo zahteve pomočnikov po zvišanju plače.

Falzikatit italijanskih bankovcev. Prejeli smo: Pri deželnem sodišču v Ljubljani sta v preiskovalnem zaporu: Fran Ukmar iz Budanja pri Vipavi in Anton Semrov iz Rovt — obo konjska mešetarja v St. Vidu pri Stični. Pri njima se je dobilo več ponarejenih bankovcev po 1000, po 500 in po 10 lir. Ker obstoja sum, da sta na raznih krajih razpeševala lirake falzikate, se naprošajo osebe, ki v tej zadevi kaj vedo, da to naznanijo deželnemu sodišču v Ljubljani ali pa bližnji orožniški postaji.

Osmrtica za »Novim Casom«. Na drugem mestu poročamo o razkolu v klerikalni stranki in ustavitvi »Novega Cas«a. Krščanski boljseviki so v odgovor proti nasilni ustavitvi svojega glasila izdali včeraj sami posmrtnico za »Novim Casom«, v kateri ironizirajo korak konservativne »Slovenčeve« skupine. Posmrtnica se glasi: »Tužnim srcem naznanjamo vsem prijateljem, sorodnikom in znancem da je danes dopoldne po dveletnem boju in trpljenju zaradi svojih idealov nenadoma v Gospodu zaspal krščanski boljsevik »Novi Cas«. Ker se je preveč odkrito bojeval za naša, ki niso bila vsem po volji, zato ga po nekem načinu ustimli in ga danes dopoldne v Jugoslovanski tiskarni tiho pokopali. Priporočta se v blag spomin! V Ljubljani dne 7. avgusta 1922. — Zalujoči ostali: Krščanski boljseviki.«

Dohod k uršuliniki cerkvi. Prejeli smo: Občinstvo se opozarja, da bo dne 15. avgusta 1922 prigodom spreveda i. jugoslovanskega vsesokolskega zleta od 10. ure naprej za dohod k uršuliniki cerkvi in odhod iz cerkve prost edinole desni hodnik ob zgornji strani Kongresnega trga v smeri proti Gradšču.

Pomiloščenje. Kralj je pomilostil svojočasno od ljubljanskega porotnega sodišča na smrt obsojeno Marijano Krek ki je pregovorila svojega ljubimca Aliča, da je ustrelil njenega moža, v 20 letno težko ječo.

Poskušeni samomor. Pavčič Rudolf, pisarniški pomočnik na južni železnici v Ljubljani, je samovoljno zapustil službo. Zaradi sedanjega gmotnega stanja si je na gradu pognal kroglo iz samokresa v prsa. Teško ranjenega so pripeljali v bolnico.

Nesreča s samokresom. Gole Jernej, 20letni posestnikov sin iz St. Janža pri Krškem, je ogledoval samokres. Opazil seveda ni, da je nabasan. Valjal ga je toliko časa po rokah, da se je sprožil in ga je zadela krogla v glavo. Teško ranjenega so pripeljali v bolnico.

Smodnik ga je obžgal. V Železnikih na Gorenjskem so se lantiči igrali s smodnikom, ki so ga pobrali iz vojaških patron. Logar Anton je zažgal z vtičalico nekaj smodnika, ki mu je pahnil v obraz ter ga močno obžgal.

Smrtina nesreča. V Hrastju pri Gorinji Radgoni je mlinar Valentin Divjak pri mlinu nekaj popravljaj. Pri tem ga je prijelo kolo in ga vrtele okrog, dokler se ni samo ustavilo. Divjak je bil težko poškodovan in je kmalu nato izdihnil.

Nebedne lepoticе. Mariborska policija je aretirala v nedeljo po raznih nočnih zatočiščih 7 lepotic, ki niso premalo radodarne z ljubeznijo. Po prestani kazni bodo odposlane v pristojne občine.

Napad. Dumik Adolf, uradnik Jadranske banke, se je vračal iz Siske proti Ljubljani. Na cesti ga je napadel neznanec ter mu zadal rano z nožem v desno roko. Iskati je moral zdravniške pomoči.

Tatinska družba v slovenje-bistriškem okraju. Pred nekaj dnevi je neka družba držnih tatov vdrla ponoči v delavnico ključavničarja Ozimiča v Slov. Bistrico in odnesla 2 sreznja vetrihrov. Še isto noč je bilo ukradeno posestniku K. v Gladonesu pri Sl. Bistrici raznega blaga za 6000 K, popreje pa je bil izvršen še vlom v Konsumno društvo na Pragerskem. Storitve se niso izsledili.

Zažgal hišo in izvršil potem samomor. Na progi južne železnice se je v nedeljo pri Cerinjah med postajama Poljčane in Ponikva vrغل pod tovorni vlak prevzičkar Janez Gorjup iz Sladke gore ter ostal na mestu mrtev. Gorjup je s svojim zetom živel v večnem prepriu in mu je v soboto zvečer iz maševanja zažgal hišo, ki je pogorela do tal. Naslednje jutro je 65 let stari mož izvršil samomor.

Okraden vpkokjencec. V Doinji Lendavi so pred kratkim doslej neznan tati vlomili v stanovanje vpkokjencega deželnosodnega svetnika Avgusta Modrinjaka ter mu odnesli zlato uro z voričico, daljnogled, duvo za cigarete in usnjato listnico. V skromni vrednosti 20 tisoč kron.

OBRTNA RAZSTAVA V CELJU.

12. — 22. avgusta 1922.

Obratno ravnateljstvo južne železnice in direkcija državnih železnic sta dovolili vozne olajšave za blago in osebe ter se plača le polovica prevozne cene. Posetniki Obrtne razstave morajo kupiti celi vozni list do Celja, ki pa velja tudi za povratek. To velja za one posetnike, ki se izkažejo z belo legitimacijo Obrtne Obrtne razstave v Celju. Te legitimacije se dobijo brezplačno na vseh postajah južne železnice in pri raznih obrtnih in trgovskih organizacijah. Legitimacije mora pri odhodu žigostati blagajna dotične železniške postaje, pri povratku pa mora odbor Obrtne razstave potrditi, da je dotična oseba res obiskala Obrtno razstavo. Vozne olajšave veljajo za dobo od 11. do 23. t. m.

Vstopnice za Obrtno razstavo so štirivrstne. Razstavljalci dobijo brezplačne permanentne izkaznice. Za posetnike so izdelane trajne, celodneve in večerne izkaznice. Trajne izkaznice po 15 Din se dobijo v predprodaji v uradu za pospeševanje Obrti v Prešernovi ulici 3./I. in v brivnici g. R. Grobelnika na Glavnem trgu v Celju ter veljajo za celo dobo razstave za poljubno število obiskov razstavnega prostora, smejo se pa porabljati samo od osebe, na koje ime se glasijo, ter je vsaka zloraba kazniva. Enodneve izkaznice se bodo prodajale po 5 Din v razstavnih pisarni, na celjski postaji in pri vstopu na razstavnih prostor ter veljajo samo za enkratni obisk razstave. Večerne izkaznice se prodajajo samo pri vrodu na zabavišču vsak dan od 18. ure naprej.

Stanovanski urad odbora Obrtne razstave se nahaja na postaji juž. železnice v Celju. Posetniki, se opozarjajo, da se takoj pri dohodu v Celje oglasijo v stanovanski pisarni na peronu.

Fotografiranje razstavnih predmetov in razstavnega prostora je dovoljeno samo fotografu, ki je od razstavnega odbora za to pooblaščen.

Med Obrtno razstavo se bodo priredile v Celju gledališke predstave, koncerti, dalje shodi kakor ustanovni občni zbor Zveze obrtnih društev za Slovenijo dne 20. t. m. Konjerejski odsek 2. oddelka za kmetijsko pridelo dne 14. t. m. v Celju premiranj konj za Okrajno glavarstvo celjsko.

Zeleti je, da se ugodne prilike poslužijo vsa znamenitejša podjetja Slovenije osobito naše Stajerske in pošljejo razstavnemu odboru reklamne slike, katere bo razstavni odbor namestil na hodnikih, stopnicah in drugih praznih prostorih. V reklamne svrhe bo razstavnih odbor zgradil tudi poseben plot in velike reklamne table, ker se bo prostor oddalja interesentom zelo poceni.

Slavnostna otvoritev razstave se vrši 12. t. m. dopoldne ob 10. uri. Ker je pri otvoritvi pričakovati velikega navala, se domače občinstvo prosil, da si preskrbi vstopnice že prej.

»Nova Doba« izkde povodom otvoritve Obrtne razstave v slavnostni izdaji.

POKRAJINSKA OBRTNA RAZSTAVA V MARIBORU.

(Od 8. do 17. septembra.)

Tretja umetniška razstava kluba »Grohar«. Istočasno in združeno s Pokrajinsko obrtno razstavo se bo vršila v telovadnici dekleške ljudske in meščanske šole v Cankarjevi ulici (vhod preko razstavnišča obrtne razstave v Prešernovi ulici) tudi tretja umetniška razstava kluba »Grohar«. Klub »Grohar«, ki se je ustanovil po osvobojenju Maribora je združil v enotno organizacijo vse upodabljajoče umetnike mariborske oblasti, ter priredil doslej že dve dobro uspeli razstavi stopi sedaj v tretjič pred našo javnost. Člani kluba »Grohar«, ki se s svojimi deli udeležijo sedanje tretje umetniške razstave so se udeležili večinoma tudi V. jugoslovenske umetniške razstave v Beogradu o priliki kraljeve poroke in to, kakor so vsi listi poročali, z jako lepim uspehom. Tretja umetniška razstava »Groharja« bo nudila celotno sliko razvoja naše narodne vpadabljajoče umetnosti v mariborski oblasti, ter bo za razvoj našega umetniškega in kulturnega življenja velikega pomena, radi tega je tudi naravno, da vlada za to razstavo že sedaj povsod veliko zanimanje.

Pooblašcene tvrdke za izvršitev razstavnih del so: spedičija: »Orient«; slikarstvo: Horvat in Ambrožič; mlazarstvo: Joža Volčič, Slovenska ulica 36; dekoracije: Blaž Jagodič, Aleksandrova cesta 45; oglasi: Oglasni zavod J. Sušnik, Slovenska ulica 16. Druge tvrdke niso upravičene izvrševati za razstavo teh del, ker so imenovane tvrdke pogodbeno vezane.

Hmeljarjem. Poverjeniki Hmeljarskega društva so se dne 6. avgusta zbrali v Zalcu, da se dogovorijo, koliko bodo letos plačevali za obranje hmelja. Soglasno se je sklenilo, da se bo plačeval skaf po 4 K s hrano in po 6 K brez hrane. Ta meza se pa tudi lahko predrugači, ako to zahtevajo krajevne razmere ali pa kakovost hmelja. Obde obranje goldinga se ne bo pričelo med 10. in 15. t. m., kakor je bilo objavljeno. nego okoli 20. avgusta.

Mariborski živinski sejem. Včerajnji živinski sejem je bil nenavadno dobro obiskan. Prignanih je bilo 669 glav živine in sicer: 14 bikov, 240 volov, 386 krav, 12 konj, 16 telet in en osel. Cene so se gibale skoro v isti višini kakor zadnjič, le valed suše je opaziti nezna-

no padanje. Kilogram šive štrbine se je prodajal po 36 do 40, 33 do 36 in 26 do 30 kron. Kupljija je bila zelo živahna. Veletržice Predovih iz Ljubljane je za izvoz sam pokupil 60 glav šivina.

Kongres jugoslovanskih čebelarjev se vrši 4. in 5. septembra v Ljubljani. Udeležili se ga bodo čebelarji iz vse države. Vršijo se tudi priprave za čebelarstvo razstavo v vseleznju.

Pogajanja za trgovinsko pogodbo med Jugoslavijo in Poljsko. Iz Beograda poročajo: Poljski poslanik je odpotoval v Varšavo. Njegovo potovanje je v svesi s pripravami za trgovinske pogajanja med Jugoslavijo in Poljsko. Pogajanja pričnejo dne 15. avgusta.

Pridelek tobaka v Crni gori je letos izredno velik. Tudi kakovost je dobra.

Prenos naših poštnih vložkov z Dunaja in Budimpešte. Kakor poročajo, je ministarstvo za pošto in brzojav obvestilo vse poštne direkcije v naši kraljevini, da je na konferenci v Rimu podpisano sporazum glede prenosa vložkov naših državljanov pri poštni hranilnici na Dunaju in da se bo izročitev izvršila takoj, čim bo dogovor ratificiran po podpisanih državah. Za vložke, ki se nahajajo pri poštni hranilnici v Budimpešti, se bo sklenil poseben dogovor na posebni konferenci, ki jo bo v kratkem sklicala Madžarska.

Carinjenje pnevmatik za avtomobile in dvokolesa. Po odloku finančnega ministra se imajo pnevmatike za avtomobile in dvokolesa carinirati na sledeči način: 1.) Če se pnevmatike avtozvoje posebej, ne pa obenem z avtomobilom, oziroma dvokolesom, se carinijo kot izdelki kavčuka. 2.) Kot deli avtomobilov oziroma dvokolesa po tarifni številki 651 in 652 carinajo tarife se pnevmatike carinijo samo takrat, če se uvozijo obenem z avtomobilom, oziroma dvokolesom kot njihovih rezervni deli, in sicer po dva komada na en avtomobil in po en komad na dvokoleso. V vseh ostalih slučajih se take pnevmatike carinijo kot izdelki kavčuka.

Sestanek naših in čeških bankirjev. Iz Beograda poročajo: V zadnjem času se je rodila misel, naj bi se sestali naši in češkoslovaški bankirji, da se dogovorijo o čim tesnejšem ekonomskem zbliznanju obeh narodov, a posebno danes, ko je češkoslovaška krona tako močno narastala, da je skoro vsaka trgovina med obema državama nemogoča. Sestanek se bo vršil najbrž dne 29. septembra v Beogradu.

Tvornica za popraviljanje vagonov. Tvornica železniškega materiala in vagonov v Brodu je dobila te dni 150 ozkotirnih vagonov v popravilo. V Smederevu imamo tudi tvornico železniškega materiala, ki lahko popravi dnevno 40 vagonov. Na ozkotirnih progah v Srbiji vlada veliko pomanjkanje vagonov, zato je vlada naročila na račun reparacij v Nemčiji 2980 vagonov raznih kategorij.

Borza
Zagreb, devize: Dunaj 0.168 — 0.180, Berlin 11.50 — 12, Budimpešta 4.25 — 5.50, Bukarešt 62.50, Milan izplačilo 389 — 393, ček 390, London izplačilo 377.50 — 385, ček 380 — 382.50, Newyork izplačilo 85 — 85.50, ček 84 — 85, Pariz 685 — 690, Praga 209 — 210, Švica 1590 — 1650, Varšava 1.70 — 1.75, valute: dolar 84 — 84.50, avstr. krome 0.18 — 0.185, češke 207 — 209, marke 13.25 — 14, leji 55 — 61, Bre 386.
Trg. obrtna banka 62.
Brodaska banka 80.
Hrvatska eskomptna banke 178 — 179.
Jadranska banka 420.
Jugoslovenska banka 194 — 105.
Ljubljanska kreditna banka 210 — 215.
Slavenska banka 112.50 — 113.
Prastrediona 1140 — 1145.
Srpaska eskomptna banka 169.
Srpska banka 150 — 152.
Eksploatacija drva 124.
Dubrovniška parob. družba 1275.
Goranin 100.
Narodna šumska industrija 100.50.
Našička industrija drva 140.
Gutman 285 — 300.
Slavonija 96 — 98.
Union 565.
Ljubljanske strojne tovarne 207.50.
Dunajska borza danes ni poslovala.
Praga, devize: Berlin 5.35 — 5.55, Curtih 778.50 — 781.50, Milan 186.25 — 187.75, Pariz 232.25 — 233.75, London 181.50 — 183.50, Newyork 4070 — 4110, Beograd 48 — 48.50, Sofija 24.80 — 25.21, Dunaj 7.12 — 9.12, Varšava 59.25 — 69.25, Budimpešta 265 — 275, marke 5.50 — 5.70, švic. franki 776.50 — 779.50, Italija 185.25 — 186.75, franc. franki 331.25 — 331.75, iunti 180.75 — 182.25, dolarji 4060 — 4100, dinarji 49.75 — 50.25, leji 24.80 — 25.20, avstr. krome 0.10 — 0.12, poljske marke 0.5925 — 0.6925, madžarske krome 2.65 — 2.75.
Curtih: Berlin 0.70, Newyork 520, London 23.46, Pariz 42.80, Milan 24.1250, Praga 12.90, Budimpešta 0.30, Zagreb 1.60, Bukarešta 3.30, Varšava 0.085, Dunaj 0.01, avstr. krome 0.0125.
Berlin: Italija 3475.65 — 3484.55, London 3400.30, Newyork 762.04 — 763.96, Pariz 6182.25 — 6197.75, Švica 14.431.90 — 14.468.10, Dunaj 1.4550 — 1.4950, Praga 1875.65 — 1880.35, Budimpešta 48.43 — 48.57, Bukarešta 890, Zagreb 890, Sofija 451.40 — 452.60.
Odgovorni urednik: Fr. Brozović.
Lastnik in izdajatelj: Konjatelj »Jutra«.
Tisk Delniške tiskarne, d. d. v Ljubljani.

Hči papeža

Lukrecija Borgia

3. poglavje.

Brez besed se je vzpenjala Lukrecija Borgia ob Giovanniu po stopnicah v prvo nadstropje. Mladi grof je odprl vrata dvorane.

Z graciozno kretajo, ki je gotovo bila preračunana, je spustila lepa Borgia plašč s svojih ramen. Obležena je bila v črno baržunasto obleko, ki se je tesno ovijala njenega vitkega telesa.

Giovanni Sforza je s pogledi požiral obojno postavo lepe žene. V teh trenutkih je skoro pozabil na bližnjo nevarnost. Ni več mislil na Cezarja Borgia, niti na strahote te noči, niti na nesrečne brezdomce, ki so se stiskali v njegovi trdnjavi. Njegovo dušo je prevzela edina misel: «Ta žena je bila nekoč moja... ta neizmerni zaklad dražesti in lepote je pripadal meni, a jaz... pol deček, pol mladenič, si ga nisem znal obraniti.»

Z impulzivno kretajo iztegne obe roki proti Lukreciji: «Dobrodošla, Lukrecija Borgia! Naj te je karkoli privdlo k meni, vseeno, ako mi prinašaš blagor ali prokletstvo, pozdravljam te kot gospodarico svojega gradu, kot gospodario svojega srca, pozdravljam te z imenom, katerega te je odvzela samo bogokletna lokavost, — pozdravljam te kot grofico Sforza, vladarico Pesara!»

Toda lepa Borgia se za korak umakne in odgovori z mirnim, čvrstim glasom:

«Predno ti sežem v roko, Giovanni Sforza, predno ti povem, da mi je ime, s katerim si me zdaj nagovoril, milo in drago, smatram za svojo dolžnost, da ti razjasnim svrhu svojega prihoda. Ali sva sama, ali ne prisluškujejo?»

«Sama sva, v trdnjavi Pesaro nimam ogledihov!»

«Prižgi sveče na kamnu. Želim, da mi pri mojem poročilu gledaš čvrsto v oči, ker potrebujem tvojega zaupanja in tvoje popolne vere vame!»

Giovanni stopi h kamnu in prižge štiri velike sveče. Lahno mu sledi Lukrecija in sede v udobni maelonjač poleg peči.

«Nekoliko me je utrudila dolga in nagla pot,» reče Lukrecija, «saj dovoliš, da sedem?»

Giovanni Sforza prinese nizek stol in prisede k Lukrecijinim nogam. Nato prokriža roko na prsni in se z vprašujočimi očmi zagleda v Lukrecijo.

«Čudno,» prične Borgia in nasloni glavo s temnimi svilenimi lasmi ob naslonjalo, «dokler sem bila tvoja soproga, Giovanni, nisem nikoli prestopila tvojega praga. Šele danes mi je usojeno, da pridem v tvoj grad.»

«Četudi prihajaš pozno, Lukrecija, vendar si tukaj, in to me neskončno veseli. Toda strašna je ta noč, ko prvič prestopaš prag moje hiše... za teboj sledi propast, morda tudi smrt, ker gotovo ti je znano, da tvoj brat Cezar pustoši ob obalah Foglia in da mu je prvi cilj Pesaro!»

«Vem,» odvrne Lukrecija, «in le s težavo mi je uspelo, da prekrižam Cezarju pot in dospem semkaj vsaj pol ure pred njim, ki je že tako blizu.»

«Naj samo priče!» se odločno vzravna mladi grof. «Tvoj brat je vrlj v moje deželo kakor razbojnik, toda prisilimo ga, da se ustavi pred Pesarom. Mene ne iznenadi, opomnili so me in jaz sem dobro pripravljen. A povej mi zdaj, Lukrecija, ali sta te tvoj oče in brat poslala naprej, da se morda z menoj pogajaš, ali pa prihajaš po lastni volji, da me opozoriš na pogibelj?»

«Prihajam, da najdem pri tebi zaščito,» odgovori Lukrecija. «Gotovo je tudi do tebe dospela vest, da je bil umorjen moj ljubljani soprog Alfons Aragonski. Ali veš, kdo ga je umoril?»

«Vsa Italija pozna morilca,» odvrne mladi grof, «vendar ne vem, Lukrecija, ali naj ti ga imenujem, ker te nočem žalostiti.»

«Prihraniti ti trud in ti sama navedem prokleta imena: Njegova Svetost papež Aleksander VI. in njega dostojni sin, cerkveni zastavonoša Cezar Borgia, sta zaključila, da mora umreti moj ljubljani soprog. Strašni krvniški posel je prevzel Cezar sam. Z lastnimi rokami, ki pri zločinu gotovo niso vtrepetale, je sunil Alfonsu bodalo v srce.»

«To je bila ista usoda, ki so jo hoteli pripraviti meni,» reče mrko Giovanni Sforza, «in samo tebi, Lukrecija, se moram zahvaliti, da nisem postal žrtev tvojega zverskega brata. Ti si me ob pravem času opozorila in vse pripravila za moj beg. Zalujem s teboj, Lukrecija, obžalujem iskreno, da ti ni uspelo, rešiti tudi Alfonsa Aragonskega pred morilčevimi rokami.»

Lukrecija je na te besede obmol-

nila, nizko je sklonila glavo in ko je tako s pol odprtimi očmi gledala nepremično pred se, pristopi k njej mladi grof, lahno položi roko na njeno ramo, skloni se do nje in nadaljuje tiho:

«Lukrecija, hočem biti iskren. Vselej sem radi tebe zavidal Alfonsa Aragonskega. Nisem pa zato imel nobenega drugega razloga, kakor edino to, da te je on smel imenovati svojo... ah, Lukrecija, jaz pa sem vedno nosil tvojo sliko v srcu, tudi takrat, ko sem bil daleč od tebe, smatral sem te za svojo ženo, četudi si z drugim delila zakonsko posteljo.»

«Ne govori o tem, Giovanni!» reče Lukrecija z zamolklim glasom. «Ti si želel, da ti razjasnim, zakaj sem se tako nenadno pojavila v tvojem gradu... Prosim te za pomoč in zaščito pred svojim očetom in bratom. Od Alfonsove smrti dalje neprestano dvigam obtožbo. Samemu Svetemu Očetu sem jo vrgla v obraz, a kar se tiče Cezarja, sem se umikala njegovi bližini, kakor bližini strupene kače. Ko pa se nisem več mogla umakniti srečanju z njim, sem se vedno v sebi zaklinjala, da se mu nekega dne grozno osvetim.»

«Naravno je, da so v takih razmerah postali naši obiteljski odnosi zelo slabi. Spor je postajal ostriši, dokler končno ni prišlo do strašnih prizorov med menoj ter med očetom in bratom. Dan na to sem dobila zanesljive dokaze, da je tudi moja usoda zapečatena. Zaključila sta, da me spravita v samostan «ekesanih sester» ob Braccianskem jezeru. Pomoči so me nameravali odpeljati iz moje palače

ter me zvezano in zamotano odvesti v moj bodoči zapor. Vse moje klicanje na pomoč bi zamrlo med starim zidovjem strašnega samostana in gotovo bi več ne ugledala solnce svobode.»

«Ta vest me je silno prestrašila. Jasnno je, da sem v Rimu docela v rokah Borgiajev. Morala sem pobegniti čim dalje in se zateči nekam, kamor ne seže več oblast papeža in njegovega sina. In vedela sem za to mesto... bilo je zame edino na vsem svetu — srce Giovanna Sforze in njegov trdni grad. Znano mi je sicer bilo, da koraka Cezar Borgia v naglem pobodu proti Pesaru, toda ravno zato sem izbrala pot k tebi, ker mi je neki notranji glas velel, da me ti sprejmeš dostojno in mi nudiš zaščito in pomoč, ker me ljubiš in mrziš mojega brata Cezarja.»

«Lukrecija, draga Lukrecija!» reče prisrčno mladi grof. «Dobro ti je svečeval glas tvojega srca. Da, ljubim te, obožavam te z neomajno ljubeznijo. Obenem pa mrzim tvojega brata, ker vsak pravičnik mora sovražiti razbojnika. Torej še enkrat: Dobrodošla mi, Lukrecija moja, pozdravljam te z vsem srcem! Tu, glej, pred tvojimi nogami svečano dvigam roko k nebu in prisegam: Najdražji zaklad, ki ga bom branil pred besom tvojega brata, si ti... ti, moja mila žena!»

Toda nenadno dvigne Giovanni Sforza, ki je res padel k nogam lepe črnolase žene, glavo in jo pogleda zmedenno. Na uho mu je zazvenel zvonki Lukrecijin smeh... Ali je mogoče, da je to odgovor na njegove poštene besede?

Turistika

Kamnik - Vel. planina (4 1/4 ure).
Naši planinci zelo radi posejajo — zlasti ob nedeljah in praznikih — prostrano, slikovito in nad vse vabljivo Veliko planino (1558) nad Sv. Primožem. Nekateri se ustavijo le mimogrede v prijatni turistovski koči (Smidingerjeva: ki se imenuje sedaj «Koča na Vel. planini») in pohitijo naprej preko Kozja na Korosico in dalje v Savinjske Alpe, drugi pa se morajo zadovoljiti s tem, da se tu malo odpočijejo od vsakdanjih skrbi in da se navžijejo svežega gorskega zraka in veličastnega pogleda na divje razorane gorske velikane, potem pa se zopet vračajo po isti poti nazaj proti Kamniku. Nekaj letoviščarjev se je nastanilo kar za dalj časa na prijatni planini v skromnih pastirskih kočah, katerih je tu zgori vse polno. Pri pastirjih dobivajo mleko in sir, v svežem gorskem zraku pa si okrepčavajo razrahljano zdravje. — Pot na Veliko planino je prav lepa in ne težavna, tako da lahko poseti ta lepi gorski kraj vsaka dama, ki zdrži dobre štiri ure hoda. V Kamniku je priprjena na hiši malo od hotela Kenda naprej nova tabla Slov. planinskega društva, na kateri kaže puščica, da moraš zaviti na desno skozi ozko ulico in potem po leseni brvi čez Bistrice. Od tod greš po lepi cesti med travniki in njivami mimo Mekinji skozi Godčec naprej do Stahovice (1 uro). Ta pot, ki jo je na novo markiral turist. klub Skala, je za dobro četrt ure krajša kakor ona ob dolgočasnem zidu kamniške smodnišnice. V Stahovici zaviješ na desno in greš kakih 200 korakov po cesti — potem se začneš vpenjati po dobro popravljeni poti levo od ceste proti Sv. Primožu (1 1/4 ure). Tudi od Sv. Primoža naprej je pot popravljena in razširjena in te pelje skoro 2 uri skozi košate bukove gozdove. Če bi bila še oskrbnica koč malo bolj ljubezna in prijazna, potem bi ti nudil izlet na Veliko planino vse, kar počeli nerazvajeno turistovsko srce.

Objave

* **Pevski zbor Glasbene Maticе.** V četrtek, 10. t. m. ob 8. uri zvečer pevska vaja za koncert, ki bo o priliki sokolskega zleta v ponedeljek 14. t. m. v Unionovi dvorani. Udeležba za pevke in pevce obvezna. — Odbor.

* **Nadaljevalni tečaj za zdravnike.** Dunajska medicinska fakulteta priredi v času od 25. septembra do 8. oktobra in od 4. do 18. decembra mednarodni nadaljevalni tečaj za zdravnike. Obiskovalci tečaja imajo samo vpisnino za plačati, katera znaša za jugoslovanske zdravnike 15.000 avstrijskih kron za druge inozemce 30.000 K. Reflektanti naj sporočajo ime in naslov ter morebitne želje glede stanovanja itd. tajniku dr. Kronfeldu, Wien IX, Porzellangasse 22.

Vremensko poročilo

Ljubljana, 8. avgusta 1922. Ljubljana 306 m nad morjem

Kraj opazovanja	ob	Zračni tlak	Zračna temperatura	Veter	Oblačno 0-10	Padavine mm
Ljubljana	7.	761.6	18.8	brezvetra	jasno	—
Ljubljana	14.	759.6	30.0	jug	—	—
Ljubljana	21.	759.4	23.0	brezvetra	—	—
Zagreb	7.	753.8	23.0	jug. vzh.	—	—
Beograd	7.	—	—	—	—	—
Dunaj	7.	760.2	17.0	sev. vzh.	več jasno	3.0
Praga	7.	768.6	19.0	brezvetra	več obl.	3.0
Inocest.	7.	760.2	17.0	—	nevihta	—

V Ljubljani barometer nižji, temperatura visoka. Solnce vzhaja ob 4:48, zahaja ob 19:22

Obvestilo.

Obveščam slavno občinstvo, da kupujem stare obleke, čevlje, pohištvo itd. Grem tudi na dom. **Martin Dramé,** 2544 Ljubljana, Sv. Jakoba nabrežje št. 29.

Dvo

2542 **centrifugalni sesalki naprodaj.** Naslov v upravnistvu „Jutra“.

Kantinjera

traži parna pilana u Sloveniji. Reflektanti, koji imadu prakse u sličnim poslovima neka pošalju ponude na upravo „Jutra“ pod br. 2546. 2546

V sakovrstne obleke kemično čisti in barva v vseh niansah tovarna **Jos. Reich, Ljubljana**
Sprejemališče: Selenburgova ulica št. 4. Podružnice: Maribor, Zagreb, Kočevje, Novo mesto. 86

Prostovoljno se prodaja 8., 9. in 10. avgusta, vselej od 10. do 12. dop. več miz, sodov, kozarcev, steklenic, pip iz medi za pivo, železnih pečij, stelaž, svetilnik i. dr. v kantini v bivši cukrarni, Ambrožev trg 3. 2552

Sukno za prometanje in športne obleke v bogati izbiri **A. & E. Skabernè,** Ljubljana, Mestni trg št. 10. 112

Slavenska banka

d. d.

podružnica Ljubljana

preje Jugoslovanska Union-Banka

ZAGREB BEOGRAD

Bjelovar, Brod n./S., Celje, Dubrovnik, Gornja Radgona, Kranj, Maribor, Monoštor (Baranja), Murska Sobota, Osijek, Rogaška Slatina, Sombor, Sušak, Sabac, Sibenik, Škofja Loka Velikovec, Vršac.

Agencija: Buenos Aires (Argentina).

AFILIACIJE:

BUDAPEST: BALKAN BANK R. T.
SPLIT: JUGOSLAVENSKA INDUSTRIJSKA BANKA.
WIEN: BANKHAUS MILAN ROBERT ALEXANDER.

Delniška glavica in rezerve ca. K 200,000.000

Izvršuje vse bančne posle najkulantneje.

Novo! Načrt Novo!

mesta Ljubljane

in bližnje okolice

v šestbarvnem tisku s seznamom cest, ulic, javnih poslopjij itd. po najnovjših uradnih podatkih sestavljen od g. ing. **C. M. Kocha** je izšel. **Cena Din 8.—.** 2575

Dobi se po vseh knjigarnah. Tisk in založba litografskega zavoda Cemažar in drug, Ljubljana, Cesta na juž. železnico.

Mali oglasi

Manje do 20 besedi 5 Din., vsaki naslednjih 5 besedi 1 Din. — Trgovski oglasi, doplačevanje, se preračunajo do 20 besedi 5 Din., vsaki naslednjih 5 besedi 2 Din. — Plača se naprej. (Lahko tudi v znakih.) Na vprašanje se odgovarja le, ako je vprašanje priložna znanca za odgovor.

Službe

Učitelj 2559 za angleško korespondenco in konverzациjo iščem za kratko dobo. Cenjene odgovore prosim na upravo „Jutra“ pod „Angleščina“.

Učence 2519 za manufakturno trgovino se išče. Ljudska preskrbovalnica, Turjaški trg 1.

Išče se služkinja v pomoč in nadomestilo gospodinj. Opravljala bi vsa hišna dela in v kuhinji v prijazen kraju. V poštev pridejo le resne osebe od 30 let naprej. Nastop takoj, oskrba dobra, plača 600 do 1000 K. Naslov v upravi „Jutra“. 2397

Prodaj

Damska narodna noša, krasna, pristna, kompletna, za srednje veliko osebo, se prodaja Pavlovič, Gomilsko pri Celju. 2560

Za novorojenčka košaro, lepo opremljeno, otroško banjo in športni vozček prodam. Vpraša se: Stari trg št. 11, II. nadst. 2558

Lahka kobila, izvrstna, tri leta stara, brez napake, avto vajena, naprodaj v Celju, Gaberje 21. 2547

Stanovanja Soba 2557 s separiranim vhodom, elegantno opremljeno, išče tr-

govec. Ponudbe pod „Trgovca“ na upravo „Jutra“.

Opremljeno sobo, popolnoma separirano, v trdnini mesta, zamenjam. Reflektiram samo na elegantno opremljeno, istotako separirano sobo. Ponudbe pod „Soba“ na upravo „Jutra“. 2556

Lokali Trgovina 2548

z mešanim blagom v prometnem kraju na deželi ali v mestu, se išče v najem. Naslov v upravi „Jutra“.

Razno Plavalne pasove iz plutovine izdeluje tovarna zamaškov Jelačin & Komp., Ljubljana. 25